

Poznámka k tabulkám o vzájemných ekonomických vztazích v následujícím textu: Tabulka zachycuje (tam, kde je uvedena) vývoj vybraných ukazatelů vzájemného obchodu v l. 2005 – 2007. (Ve snaze o redukci objemu textu zabývajícího se bilaterálními vztahy ČR jsou, oproti minulým ročníkům Zprávy, tabulky s údaji o vzájemných ekonomických vztazích uvedeny pouze v případě 30 nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR.) Údaj „Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)“ je vztažen k souhrnným hodnotám zahraničního obchodu ČR v roce 2007. Údaje o zahraničních investicích zahrnují tři složky – základní jmění, reinvestovaný zisk a ostatní kapitál (charakterizovaný především úvěrovými vztahy). Pokud se u položky objeví znak „minus“, znamená to:

3. u přímých zahraničních investic do ČR pokles hodnoty investic dané země v ČR (např. zisk nebyl reinvestován v ČR, zahraniční podniky splácely dříve čerpané úvěry do zahraničí);

4. u českých investic do zahraničí pokles hodnoty českých přímých investic v dané zemi (např. odprodejem základního jmění, vygenerováním hospodářské ztráty nebo poskytnutím úvěru mimo hranice hostitelské země).

Souhrnné údaje o zahraničním obchodu ČR s dalšími zeměmi a celními územími neuvedenými v textu kapitoly II. Bilaterální vztahy ČR obsahuje tabulka „Zahraníční obchod České republiky v letech 2005 – 2007“ v oddílu PŘÍLOHY této publikace.

2. Vztahy ČR se zeměmi severní a východní Evropy

ARMÉNIE

(Arménská republika)

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Arménskou republikou v průběhu roku 2007 zaznamenaly určitý pokrok; i nadále přetrvávají výzvy v podobě plného využití potenciálu v politické i hospodářské oblasti. V roce 2007 se uskutečnily pracovní cesty náměstků ministrů zahraničních věcí a došlo k setkání ministrů zahraničních věcí na okraj konference o Evropské politice sousedství v červenci 2007 v Bruselu.

Významným krokem směrem k posílení vzájemných vztahů bylo otevření pražské kanceláře Velvyslanectví Arménie ve Vídni v červenci 2007.

V dubnu 2007 proběhlo v Praze 2. kolo expertních jednání k textu smlouvy o zamezení dvojímu zdanění, kterými byly práce na textu návrhu smlouvy završeny.

Návštěvy představitelů ČR:

29. – 30. 10. 2007 – pracovní návštěva prvního náměstka MZV T. Pojara.

Návštěvy představitelů Arménie:

21. 5. 2007 – účast náměstka MZV A. Bairbourtiana na Ekonomickém a environmentálním fóru OBSE v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní obrat s Arménií se zejména díky růstu českého exportu meziročně zvýšil o 12,8 % na 473,9 mil. CZK; tzn. export se zvýšil o 17,0 % na 342,8 mil. CZK a import se zvýšil o 3,0 % na 131,1 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky (zejména stroje pro potravinářský průmysl), čisticí a prací prostředky, léčiva, sanitární zboží, nádobí.

Hlavní dovozní komodity ČR: feroslitiny, surový kaučuk, topná zařízení, lihoviny.

Rozvojová spolupráce

Česká republika se v rámci rozvojové spolupráce s Arménií soustředila na problematiku nelegální migrace. Projekty byly implementovány v Jerevanu, Čarencavanu a Meghradzoru, informační kampaň byla prováděna i v jiných větších městech. V roce 2007 byl na rozvojovou spolupráci s Arménií věnován přibližně 1 mil. Kč.

Kulturní vztahy

Na akademický rok 2007/2008 Arménie využila jedno vládní stipendium ze dvou nabídnutých míst.

ÁZERBÁJDŽÁN

(Ázerbájdžánská republika)

Ve vztazích mezi Českou republikou a Ázerbájdžánem dominovala především obchodní spolupráce. V roce 2007 se uskutečnily konzultace 1. náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara v Baku, ministři zahraničních věcí obou zemí se setkali na okraj konference o Evropské politice sousedství v Bruselu (červenec 2007) a na okraj zasedání Valného shromáždění OSN v New Yorku (září 2007).

Významným krokem k aktivizaci vzájemných vztahů bylo otevření velvyslanectví Ázerbájdžánské republiky v Praze v srpnu 2007.

Česká republika usilovala o rozšíření smluvní základny s Ázerbájdžánem ve všech oblastech oboustranného zájmu tak, aby byly vytvořeny všechny nezbytné předpoklady pro další rozvoj vztahů.

Návštěvy představitelů ČR:

1. 11. 2007 - konzultace 1. náměstka ministra zahraničních věcí ČR T. Pojara.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	14 908 841	23 027 574	21 922 066	0,5
	Index oproti min. roku	190,4	154,5	95,2	
Vývoz	tis. Kč	892 645	1 094 480	1 185 329	0,05
	Index oproti min. roku	136,4	122,6	108,3	
Dovoz	tis. Kč	14 016 196	21 933 094	20 736 733	0,8
	Index oproti min. roku	195,3	156,5	94,5	
Saldo	tis. Kč	-13 123 551	- 20 837 988	- 20 543 201	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Ázerbájdžán se jako producent ropy podílí na dovozech této suroviny do ČR a mezi obchodními partnery z regionu jižního Kavkazu disponuje i největším potenciálem pro zvyšování českého exportu.

Hlavní vývozní komodity ČR: mosty a mostní díly, léčiva, skleněné zboží, čistící a kosmetické prostředky, motorová vozidla, potravinářské stroje, sanitární výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály, lískové ořechy, bavlna.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Smlouva o spolupráci mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem daní Ázerbájdžánu, Baku, 11.9. 2007.

Kulturní vztahy

Obdobně jako každým rokem, nabídla ČR ázerbájdžánské straně dvě vládní stipendia na akademický rok 2007/2008, z nichž Ázerbajdžán využil jedno místo.

BĚLORUSKO

(Běloruská republika)

S ohledem na vnitropolitickou situaci v Bělorusku a absenci základních demokratických principů byla bilaterální spolupráce omezena na pracovní kontakty převážně v obchodní a ekonomické oblasti.

Česká republika se aktivně podílela na formulování a realizaci politiky Evropské unie vůči Bělorusku, kdy aktivně podporovala zachování stávajícího přístupu EU definovaného v dokumentu „Co Evropská unie může přinést Bělorusku“ z roku 2006. V příslušných mezinárodních organizacích Česká republika podporovala úsilí mezinárodního společenství o demokratizaci Běloruska a rozvíjela transformační projekty na podporu občanské společnosti a kulturní a vzdělávací programy.

V říjnu 2007 se v Praze uskutečnilo setkání ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga s představitelem běloruské opozice A. Milinkievičem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní obrat s Běloruskem se díky růstu českého exportu meziročně zvýšil o 12,8 % na 5 941,0 mil. CZK; český export se zvýšil o 38,0 % na 3 590,2 mil. CZK a import se snížil o 11,7 % na 2 350,8 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, elektrické přístroje a akumulátory, zemědělské stroje, zařízení pro potravinářský průmysl, sklo, hutnické válcované výrobky, sanitární výrobky, plasty, léčiva, potraviny.

Hlavní dovozní komodity do ČR: minerální oleje, příze, tkaniny a výrobky z textilu, hnojiva, polyakryláty, polyamidy, hutnické výrobky, traktory a náhradní díly, dráty, kabely, spojovací materiál.

Kulturní vztahy

Česká republika se v oblasti školství zaměřovala na podporu výuky češtiny na státní univerzitě v Minsku a poskytla běloruským studentům na studijní rok 2007/2008 celkem jedenáct vládních stipendií.

Velvyslanectví ČR v Bělorusku pořádalo pravidelné besedy s běloruskými studenty bohemistiky a udržovalo časté kontakty s běloruskými kulturními spolky.

DÁNSKO

(Dánské království)

Vztahy mezi Českou republikou a Dánskem se aktivně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni zejména v kontextu společného členství v Evropské unii, NATO i OSN. Obě země sbližuje podobnost postojů k řadě evropských a dalších zahraničně-politických otázek. Dánsko je dlouhodobě významným hospodářským partnerem České republiky. Vzájemná obchodní výměna se opět navýšila, pozitivně se vyvíjela ve prospěch České republiky rovněž obchodní bilance, příliv dánských investic do České republiky zaznamenával vzestupný trend.

Návštěvy představitelů ČR:

23. – 24. 4. 2007 – účast místopředsedy vlády a ministra životního prostředí M. Bursíka na zasedání ministrů životního prostředí zemí ASEM;

5. – 6. 11. 2007 – návštěva delegace Podvýboru pro vězeňství Poslanecké sněmovny PČR;

3. 12. 2007 – pracovní návštěva 1. náměstka MZV T. Pojara.

Návštěvy představitelů Dánska:

24. 3. 2007 – pracovní návštěva dánského premiéra A. F. Rasmussena;

21. 6. 2007 – pracovní návštěva dánského ministra obrany S. Gadeho.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	26 070 000	39 088 000	40 908 000	0,8
	index oproti min. roku	123,6	149,9	108,8	
vývoz	tis. Kč	14 233 000	20 889 000	21 837 000	1,0
	index oproti min. roku	144,2	146,8	106,5	
dovoz	tis. Kč	11 837 000	18 199 000	19 071 000	0,8
	index oproti min. roku	105,5	153,7	111,6	
saldo	tis. Kč	2 396 000	2 690 000	2 766 000	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodě)

Dánské království patří dlouhodobě mezi významné obchodní partnery České republiky. Vzájemná obchodní výměna se v roce 2007 navýšila téměř o téměř 9 %, přičemž na této progresi má vyrovnaný podíl vývoz i dovoz.

Hlavní vývozní komodity ČR: silniční motorová vozidla, zařízení pro telekomunikace, hračky a sportovní potřeby, hutní výrobky, kancelářské stroje, elektrická zařízení a přístroje, oděvní výrobky, prefabrikované budovy, nábytek.

Hlavní dovozní komodity ČR: hračky a mechanické skládky (Lego), přístroje el. záznamu, farmaceutické výrobky, plasty a výrobky z nich, hliníkové výrobky, optické přístroje, chemické hedvábí, papír, vepřové maso, ryby, potravinové přípravy.

Kulturní vztahy

Na „Mezinárodním kodaňském filmovém festivalu“ (20. - 30. 9. 2007) se promítaly tři české filmy: *Vratné lahve* J. Svěráka, *Obsluhoval jsem anglického krále* J. Menzela a *Marta* M. Novákové. V říjnu se konala v Dánském filmovém institutu retrospektivní přehlídka filmů režiséra J. Svěráka. Dva ze svých filmů: *Vratné láhve* a *Kolja* uvedl J. Svěrák osobně.

Na „Kodaňském mezinárodním festivalu dokumentárních filmů“ (9. - 18. 11. 2007) se promítalo osm filmů českých dokumentaristů.

Český houslista J. Šonský a brazilská klavíristka P. Bretas představili na koncertě dne 27. 3. 2007 hudbu českých skladatelů B. Smetany, B. Martinů, O. F. Kortehe a A. Dvořáka.

Dne 27. 9. 2007 v kostele Sorgenfri ve Virumu u Kodaně vystoupilo Pěvecké sdružení moravských učitelů.

V Dánském domě grafiků se v dubnu 2007 uskutečnila výstava „Jeden prostor ze dvou stran“, kde ČR zastupoval výtvarník J. Růžička.

Dne 27. 11. 2007 se konal v Dánském institutu pro lidská práva v Kodani seminář k 30. výročí založení Charty 77 a k propagaci lidských práv a demokracie ve světě, kterého se účastnila řada českých hostů, mj. A. Šabatová a J. Ruml.

Dánská kultura v ČR se např. prezentovala projektem „Dánská zima“ ve Skandinávském domě v Praze, dánští hudebníci byli zastoupeni na „Pražském jaru“. Pražského „Quadrienále“ scénografie a divadelní architektury se zúčastnila Dánská Státní divadelní škola.

ESTONSKO

(Estonská republika)

Estonsko je významným partnerem České republiky. Společné členství v Evropské unii a NATO přispívá v roce 2007 k dalšímu rozvoji vzájemně prospěšné spolupráce obou zemí, a to jak v oblasti politické, tak ekonomické, bezpečnostní i kulturní.

Návštěvy představitelů ČR:

17. – 21. 7. 2007 - pracovní návštěva poslance Poslanecké sněmovny PČR Z. Novotného se skupinou pěti expertů s cílem zevrubného studia metody a legislativy týkající se elektronických voleb v Estonsku;

12. – 13. 9. 2007 – oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky se senátní delegací tvořenou senátory L. Janáčkovou, L. Macákem, J. Kalbáčem, P. Pakostou a J. Štětinou.

Návštěvy představitelů Estonské republiky:

4. - 6. 6. 2007 - pracovní návštěva prezidenta T. H. Ilvese v Praze, kde se zúčastnil konference „Democracy and Security: Core Values and Sound Policies“;

5. - 6. 8. 2007 – soukromá návštěva premiéra A. Ansipa v Praze, kde převzal cenu 2007 Vašek and Anna Maria Polak Award za rozvoj svobody, demokracie a tržního hospodářství. Cenu udělil The American Institute on Political and Economic Systems.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, tržní výrobky tříděné podle materiálu, průmyslové spotřební zboží, osobní automobily a jiná vozidla k dopravě osob, sklo, zařízení k automatickému zpracování dat.

Hlavní dovozní komodity ČR: tržní výrobky tříděné podle materiálu, průmyslové spotřební zboží, stroje a dopravní prostředky, ploché válcované výrobky ze železa, dřevo jednoduše opracované, budovy prefabrikované.

Kulturní vztahy

V roce 2007 proběhla v Estonsku řada kulturních akcí za významné podpory zastupitelského úřadu ČR v Tallinnu. Začátkem února byla v knihovně Tartuské university zahájena výstava „Krásy českého baroka“, která byla následně koncem dubna instalována v Tallinnském městském muzeu. V polovině února byla v Muzeu architektury v Tallinnu otevřena výstava „Kubismus v české architektuře“. Výstava ilustrací J. Ungráda ke knize M. Tomana *Dobytí ostrova Saaremaa* byla předvedena během jarních a letních měsíců postupně v galerii Deco v Tallinnu, v Městské galerii ve městě Kohtla-Järve a v Kulturním centru ve městě Kuressaare.

Dne 19. 6. 2007 uspořádal ZÚ Tallinn slavnostní předání ceny Gratias Agit panu L. Metsarovi, spisovateli a překladateli desítek titulů významných českých autorů do estonštiny, který se nemohl zúčastnit slavnostního ceremoniálu v Praze. Cenu laureátovi předal velvyslanec ČR v Estonsku M. Lexa.

Výstava „Kouzelný svět českých ilustrátorů pro děti“ byla instalována začátkem srpna v budově krajské správy ve městě Pärnu a následně v Národní knihovně v Tallinnu.

V rámci 11. ročníku „Filmového festivalu temných nocí“, který proběhl na přelomu listopadu a prosince, získal cenu poroty za nejlepší herecký výkon v hlavní roli Z. Svěrák za svůj výkon ve filmu *Vratné lahve*.

FINSKO

(Finská republika)

Vztahy České republiky s Finskou republikou, jejichž základem je společné členství v EU, se v roce 2007 rozvíjely na bázi bezproblémové a úspěšné spolupráce. ČR v roce 2007 využila v rámci unijní spolupráce řadu cenných poznatků a zkušeností předaných Finskem z doby finského předsednictví v Radě EU (např. seminář na půdě MZV ČR v dubnu 2007).

Návštěvy představitelů ČR:

30. 5. – 1. 6. 2007 – návštěva delegace Petičního výboru Poslanecké sněmovny PČR;

24. – 28. 9. 2007 – pracovní návštěva I. náměstka ministra vnitra J. Salivara (v doprovodu delegace Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR);

1. – 5. 12. 2007 – návštěva delegace Nejvyššího kontrolního úřadu vedená prezidentem F. Dohnalem v rámci zasedání Kontaktního výboru prezidentů nejvyšších kontrolních institucí zemí EU.

Vzájemné ekonomické vztahy:

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	18 861 000	24 414 000	26 765 000	0,6
	index oproti min. roku	120,2	129,4	109,6	
Vývoz	tis. Kč	10 343 000	12 371 000	14 154 000	0,6
	index oproti min. roku	148,4	119,6	114,4	
Dovoz	tis. Kč	8 518 000	12 043 000	12 611 000	0,5
	index oproti min. roku	97,7	141,4	104,7	
Saldo	tis. Kč	1 825 000	- 782 000	1 543 000	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Hlavní vývozní komodity ČR: televizní přijímače (podíl 21 % na celkovém vývozu), osobní automobily (13 %), zařízení pro automatické zpracování dat (6 %), výrobky z válcované oceli (5 %).

Hlavní dovozní komodity ČR: papír a lepenka (podíl 12 % na celkovém dovozu), válcované výrobky z oceli (11 %), přístroje pro televizní a rozhlasový přenos (11 %), pneumatiky a duše (4 %).

Kulturní vztahy

Čilá kulturní výměna mezi oběma zeměmi pokračovala již v lednu 2007, kdy byla návštěvníkům v Pori představena výstava grafik A. Borna a v Helsinkách byla zahájena přehlídka českého filmu. V březnu se za spolupráce Divadelního muzea v Helsinkách, Muzea loutkářských kultur v Chrudimi a M. Zákosteleckého, scénografa divadla Drak, konala výstava loutek „Přátelé na provazech“. V květnu pořádalo Finsko soutěž Eurovize, které se za ČR zúčastnila skupina Kabát. V září byla v Tampere uvedena výstava „Carské Rusko očima českých fotografů“; v říjnu vystoupilo v rámci helsinského festivalu „Wordless Physical Festival“ pražské divadlo Krepesko. Delegace Svazu českých knihkupců a nakladatelů se v říjnu zúčastnila „Helsinského knižního veletrhu“. V prosinci se v Helsinkách uskutečnil seminář k 30. výročí Charty 77, kterého se jako hlavní hosté zúčastnili D. Němcová a J. Dienstbier.

GRUZIE

V roce 2007 pokračovaly intenzivní politické kontakty mezi oběma zeměmi na úrovni vlády a parlamentu – dosavadním vrcholem vzájemných vztahů byla oficiální návštěva premiéra ČR M. Topolánka v Gruzii v květnu 2007. ČR patřila i v roce 2007 k výrazným stoupencům postupné integrace Gruzie do euroatlantických struktur. Představitelé ČR aktivně participovali na jednáních Nové skupiny přátel Gruzie, ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg se zúčastnil ministerského zasedání Nové skupiny přátel Gruzie v září 2007 ve Vilniusu. V roce 2007 probíhala jednání o smlouvě o ochraně investic, o letecké dopravě, silniční dopravě, stejně jako o readmisi či smlouvě o spolupráci v oblasti kultury, školství, vědy a sportu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 10. - 12. 5.2007 – oficiální návštěva premiéra ČR M. Topolánka;
31. 10. 2007 – konzultace 1. náměstka MZV T. Pojara;

2. 1. 2007 - účast 1. náměstka MZV T. Pojara na Tbiliském summitu 2007.

Návštěvy představitelů Gruzie:

- 14. - 16. 5. 2007 – oficiální návštěva předsedkyně parlamentu N. Burdžanadze;
- 12. – 13. 6. 2007 – pracovní návštěva premiéra Z. Noghaideliho v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní vztahy s Gruzii se prakticky nemění. Obchodní obrat dosáhl 1098,5 mil. CZK, tzn. meziroční pokles o 1,1 %. Export v hodnotě 892,5 mil. CZK představuje zachování úrovně z r. 2006 a import v hodnotě 206,0 mil. CZK představuje meziroční pokles o 3,4 %. Českým investorům se podařilo významně uspět v privatizaci v energetickém sektoru Gruzie (privatizace vodních elektráren).

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, vojenský materiál, kosmetické přípravky, hygienické a sanitární potřeby, slad, pivo.

Hlavní dovozní komodity ČR: jedlé ořechy, díly a příslušenství ke kovoobráběcím strojům, víno z čerstvých hroznů, lihoviny.

Kulturní vztahy

Těžištěm spolupráce v oblasti školství byly nabídky vládních stipendijních míst - každoročně jsou Gruzii nabízena čtyři místa. Pro akademický rok 2007/2008 byla využita všechna místa.

U příležitosti státního svátku ČR dne 28. října se v Tbilisi uskutečnil jazzový koncert.

Rozvojová spolupráce

Česká republika se v rámci rozvojové spolupráce s Gruzii zahájené v roce 2003 zaměřovala i nadále na problematiku nelegální migrace z Gruzie do ČR/EU - dlouhodobé projekty, orientované na stabilizaci ekonomické situace občanů Gruzie, financuje MV ČR. Projekty byly a jsou realizovány v hlavním městě Tbilisi a v regionech Imeretie, Gurie a Samtsche-Džavachetie. V roce 2007 byla zahájena realizace projektu zpracování mléka v regionu Dmanisi v gesci ministerstva zemědělství. Jeden malý místní projekt byl

za součinnosti ZÚ Tbilisi realizován v Imereti a v Adžárii. Celková výše prostředků vynaložených na projekty rozvojové spolupráce v roce 2007 činila přibližně 11 mil. Kč.

IRSKO

Rok 2007 byl pro česko-irské vztahy významným připomínkou 60. výročí navázání diplomatických styků. Současně potvrdil existenci moderních, spolehlivých a bezkonfliktních vztahů dvou partnerských zemí-členů Evropské unie. Zůstala zachována četnost bilaterálních pracovních návštěv na expertní úrovni (mj. lidská práva, bezpečnostní politika) a došlo k realizaci kontaktů mezi parlamenty obou zemí. Prezentace české kultury v Irsku se zaměřila na regiony a také na české občany, kteří hojně využívají příležitostí otevřeného irského pracovního trhu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. 2.-1. 3. 2007 – návštěva delegace Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Irska:

- 13. - 16. 12. 2007 – oficiální návštěva předsedy dolní komory (Dáilu) irského Parlamentu J. O'Donoghue s delegací obou komor Parlamentu

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	18 695 340	20 977 947	24 786 312	0,5
	index oproti min. roku	117,9	112,2	118,5	
Vývoz	tis. Kč	8 051 543	9 108 557	8 373 660	0,4
	index oproti min. roku	124,9	113,1	92,3	
Dovoz	tis. Kč	10 643 796	11 869 390	16 412 652	0,7
	index oproti min. roku	113,06	111,5	147,7	
Saldo	tis. Kč	- 2 592 253	- 2 760 833	- 8 038 992	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Irsko si i v roce 2007 udrželo svoji pozici mezi třicítkou největších obchodních partnerů ČR. Dovoz se v hodnotovém vyjádření zvýšil o zhruba o 48 %. Irsko bylo také významným investorem v ČR do služeb a průmyslu.

Hlavní vývozní komodity ČR: kancelářské stroje a zařízení k automatizovanému zpracování dat, telekomunikační zařízení, strojní zařízení a stroje k výrobě energie, odborné vědecké přístroje, silniční vozidla, dále výrobky z kůže, pryže, textilu, dřeva, papíru a dále sklo, keramika, železo, ocel a kovové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a strojní zařízení, měřicí a další vědecké přístroje, kancelářské stroje, nejrůznější telekomunikační a elektrická zařízení, léčiva a farmaceutické výrobky, chemické prostředky, barviva a třísloviny, různé spotřební zboží, mořské produkty, nápoje a další potraviny.

Kulturní vztahy

U příležitosti 60. výročí navázání bilaterálních diplomatických styků uspořádalo dne 13. 2. 2007 velvyslanectví ČR slavnostní večer v prostorách Irského institutu architektů (*Royal Institute of the Architects of Ireland*) v Dublinu. K dané příležitosti zaslal osobní poselství irský premiér B. Ahern, hlavní projev pronesl státní ministr (*Minister of State*) pro evropské záležitosti N. Treacy. Součástí oslav byla vernisáž výstavy „Čeští architekti v zahraničí“.

Dne 15. 6. 2007 se uskutečnilo premiérové irské vystoupení smyčcového Kvarteta Pavla Haase v Bray. Za svými příznivci se naopak již vraceli houslový mistr I. Ženatý a klavírní virtuos I. Ardašev: pod záštitou velvyslanectví ČR uskutečnili v termínu 14. - 18. 11. 2007 sérii koncertů v Graighmannaghu, Waterfordu, Limericku a Tullynally.

Mottem festivalu divadelních, hudebních a tanečních souborů v Clonmelu byl pohyb a migrace. Pražské studio Farma v jeskyni proto pro své vystoupení dne 10. 7. 2007 zvolilo scénickou kompozici *Sclavi/Emigrantova píseň* o lidsky obtížném procesu návratu vystěhovalců do původního domova.

Za podpory velvyslanectví ČR v Dublinu a Českého rozhlasu uskutečnilo moravské hudební uskupení Tomáš Kočko & orchestr několik koncertních vystoupení v Irsku (Dublin, Cork) v termínu 31. 8.- 2. 9. 2007.

V dubnu 2007 proběhla úspěšná turné Velkého akordeonového orchestru při ZUŠ F. Chopina z Mariánských Lázní pod vedením A. Smutného v okrese Kells a Pražského pěveckého sboru sbormistra L. Mátle v Portarlingtonu a Wexfordu. Pěvecký soubor Bohemiachor pod taktovkou J. Staňka a K. Fojtové účinkoval na 53. ročníku mezinárodního festivalu v Corku ve dnech 2. - 6. 5. 2007. V adventním čase potěšil irské publikum smíšený dětský pěvecký sbor Paprsek z Mladé Boleslavi, řízený M. Klipcem: ve dnech 13. - 17. 12. 2007 v Dublinu vystupoval samostatně i s doprovodem irského studentského symfonického orchestru Yops.

ISLAND

(Islandská republika)

Vztahy mezi ČR a Islandem jsou tradičně přátelské. Obě země spojují členství v Severoatlantické alianci, důraz na transatlantickou vazbu a partnerství v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Obě země spolupracují především v oblasti obchodních vztahů, přičemž zájem Islandu o prohloubení bilaterálních vztahů vzrůstá. Dobré vztahy obou zemí podporuje spolupráce na projektech financovaných z prostředků, které Island poskytuje ČR (a dalším novým členským zemím EU/EHP) v rámci bilaterálního finančního mechanismu zemí Evropského sdružení volného obchodu (EFTA).

Návštěvy představitelů ČR:

- 17. – 22. 6. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu PČR;
- 4. – 10. 10. 2007 – pracovní návštěva Stálé delegace Parlamentu ČR do Parlamentního shromáždění NATO.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, osobní motorová vozidla pro veřejnou dopravu, kancelářské stroje a zařízení k automatizovanému zpracování dat, prefabrikované budovy, oděvní výrobky a doplňky a konstrukce ze železa, oceli, hliníku, železo a ocel.

Hlavní dovozní komodity ČR: tržní výrobky tříděné podle druhu materiálu (hliník, železo a ocel) s podílem více než 4/5 na celkovém dovozu z Islandu.

Kulturní vztahy

Ve dnech 27. 9. - 7. 10. 2007 se konal „Mezinárodní filmový festival“ v Reykjavíku, kde bylo prezentováno pět současných českých filmů (*Vratné lahve, Roming, Grandhotel, Jedna ruka netleská a Samotáři*).

LITVA

(Litevská republika)

Litva je významným partnerem a spojencem České republiky. Společné zájmy v EU a NATO přispěly v roce 2007 ke zvýšení dynamiky bilaterálních vztahů, kterému odpovídal i nárůst počtu bilaterálních a multilaterálních kontaktů. Důležitým faktorem se stal impuls k prohloubení spolupráce v rámci formátu regionální spolupráce zemí Visegrádské skupiny (V-4) s baltskými státy (B-3), iniciovaný českou stranou v průběhu jejího předsednictví Visegrádské skupiny.

Návštěvy představitelů ČR:

21. - 24. 5. 2007 - návštěva delegace Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny PČR;

20. - 23. 6. 2007 - návštěva delegace Ústavního soudu ČR v čele s předsedou P. Rychetským;

10. - 12. 9. 2007 - oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky;

13. - 14. 9. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga u příležitosti konání 4. zasedání Nové skupiny přátel Gruzie ve Vilniusu;

10. - 11. 10. 2007 - pracovní návštěva místopředsedy vlády pro evropské záležitosti A. Vondry u příležitosti konání konference o energetické bezpečnosti ve Vilniusu;

20. - 22. 11. 2007 - návštěva delegace Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR;

4. 12. 2007 - politické konzultace 1. náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara.

Návštěvy představitelů Litevské republiky:

4. - 6. 6. 2007 - návštěva delegace Výboru pro záležitosti venkova Seimu Litevské republiky;

3. -5. 12. 2007 - návštěva delegace Zahraničního výboru Seimu Litevské republiky.

Vzájemné ekonomické vztahy

Litva je standardním a spolehlivým obchodním partnerem. Obchodní výměna s Litvou má neustále rostoucí trend.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, především osobní automobily Škoda, ocelové profily, sanitární technika, bytová chemie, elektrické domácí spotřebiče, kuchyňský nábytek, sklo a keramika, topná kotle a radiátory, nářadí, oděvy, nádobí a kuchyňské potřeby, léky a přípravky humánní i veterinární medicíny.

Hlavní dovozní komodity ČR: ledničky, chemické suroviny, textilní tkaniny a příze, nábytek a další výrobky ze dřeva, hliník. K nárůstu importu došlo především u chemických surovin.

Kulturní vztahy

K propagaci a rozvoji vzájemných vztahů v kulturní oblasti významně přispívala činnost Společnosti A. Dvořáka a Litevsko-české společnosti.

Mezi úspěšné kulturní akce se v roce 2007 zařadily výstavy „Czech Press Photo 2006“ a „Mladí čeští fotografové“, prezentující kolekci fotografií absolventů Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě, a koncerty hned několika českých interpretů vážné hudby. V červnu 2007 se v rámci tradičního mezinárodního festivalu „Varhanní léto“ v přímořském letovisku Nida uskutečnil sólový koncert varhanní hudby v provedení profesora J. Tůmy, v srpnu 2007 se v prostorách kostela sv. Kateřiny ve Vilnius konal koncert Pražského kytarového kvarteta. Největší ohlas zaznamenal koncert českého klavíristy P. Kašpara, který v doprovodu Litevského národního symfonického orchestru zahájil dne 29. 9. 2007 novou sezonu Litevské národní filharmonie.

LOTYŠSKO

(Lotyšská republika)

Tradičně velmi dobré vztahy mezi Českou a Lotyšskou republikou se dále rozvíjely i v roce 2007. Na intenzitě nabyly zejména konzultace k otázkám projednávaným v rámci Evropské unie a NATO, prohloubila se spolupráce v bezpečnostní oblasti a vzrostl objem vzájemného obchodu.

Návštěvy představitelů ČR:

26. - 29. 3. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro zemědělství, životní prostředí a regionální politiku Poslanecké sněmovny PČR;

13. - 14. 9. 2007 – pracovní návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: dopravní prostředky, stroje a strojní zařízení, kamenné, skleněné a sádrové výrobky, základní kovy a výrobky z nich potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: kovy a kovové výrobky, dále pak potraviny, dřevo a produkty z něho, stroje a strojní zařízení, textil a textilní zboží.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Ujednání mezi Ministerstvem školství, maládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvem školství a vědy Lotyšské republiky o spolupráci v oblasti školství a vědy na léta 2007-2010, Riga, 14. 8. 2007.

Kulturní vztahy

Česká kultura se v Lotyšsku setkává s velkým zájmem. Svědčí o tom úspěch putovní výstavy „Pět století česko-lotyšských literárních vztahů“, která jen v roce 2007 navštívila devět lotyšských měst, i bohatá návštěvnost dalších akcí, jako byly výstavy „Czech Press Photo“, Kouzelný svět českých ilustrátorů pro děti“ či „Václav Havel v proměnách Evropy“. Lotyšské děti se pravidelně s úspěchem účastní „Mezinárodní výtvarné soutěži Lidice“ – v jejím 34. ročníku získaly 38 ocenění, které jim byly pod patronací ZÚ Riga na počátku roku

2007 slavnostně předány. Ministr kultury ČR udělil cenu Artis bohemiae amicis panu J. Krastinšovi za jeho celoživotní překladatelskou činnost.

MOLDAVSKO

(Moldavská republika)

Dobré a přátelské vztahy mezi oběma zeměmi byly pozvednuty na novou úroveň poté, co v dubnu 2007 otevřelo Moldavsko svůj zastupitelský úřad v Praze. Dne 1. 1. 2007 zahájil činnost konzulární úsek velvyslanectví ČR v Kišiněvě (otevřeno v prosinci 2005). Kvalita vztahů se v roce 2007 projevila mj. v součinnosti se státními představiteli i na pracovní úrovni. Poprvé za několik let vykázal obrat zahraničního obchodu stoupající trend.

Česká republika se v roce 2007 dále zasazovala o těsnější vztahy Moldavska s EU. Využívala k tomu nejen bilaterální iniciativy, v jejichž rámci se uskutečnily troje odborné konzultace zaměřené výhradně na problematiku Programu aktivit EU-Moldavsko (politické otázky, jednotný vnitřní trh a obchod a problematika justice a vnitra). Příležitost k posílení vztahů EU – Moldavsko představovalo i plnění funkce místního předsednictví Rady EU zastupitelským úřadem ČR v Kišiněvě jménem Portugalska ve druhé polovině roku 2007. Dále v průběhu předsednictví ve Visegrádské skupině uspořádala ČR dne 25. 11. 2007 v Praze společné zasedání ministrů zahraničních věcí V-4 a Moldavska, jehož výstupem byla deklarace podporující přibližování Moldavska k EU.

V oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU ČR i nadále usilovala o řešení podněsterského konfliktu na základě principu teritoriální integrity Moldavské republiky.

Návštěvy představitelů Moldavské republiky:

24. 11. 2007 – setkání ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga s ministrem zahraničních věcí Moldavské republiky A. Stratanem v Praze (25. 11. 2007 proběhlo jednání ministrů zahraničních věcí V4 s ministrem Stratanem na zámku Štířín).

Vzájemné ekonomické vztahy

Obrat zahraničního obchodu s Moldavskem se v roce 2007 zvýšil o 31,3 % na hodnotu 1 257,7 mil. CZK; hlavně zásluhou zvýšení dovozu o 141,2 % na hodnotu 360,6 mil. CZK. Český export vrostl o 10,9 % na hodnotu 897,1 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, čisticí a prací prostředky, léčiva, polyetylén, stroje a zařízení pro potravinářský průmysl, netkané textilie, sklo aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: hutnické válcované výrobky, víno, džemy, marmelády, med, oděvní součásti aj.

Humanitární pomoc

Česká republika byla jednou z prvních zemí, která reagovala na výzvu vedení moldavského státu v souvislosti s katastrofálním suchem v létě 2007 a dodala jako humanitární pomoc 420 tun ozimé set'ové pšenice.

Transformační spolupráce

Moldavsko patří mezi osm prioritních zemí ČR v rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce na léta 2006 – 2010. V roce 2007 pokračovalo celkem patnáct projektů v oblastech zlepšování životního prostředí, managementu migrace a rozvoje moldavského venkova a na pomoc reformě v oblasti státní správy. Byly rovněž realizovány tři tzv. malé lokální rozvojové projekty s okamžitým efektem.

Kulturní vztahy

V roce 2007 pokračovala rekonstrukce místní školy v obci Holuboje financovaná z daru ČR. V této obci, kde žije i populace s českými kořeny, působí český krajanský spolek Novohrad, na jehož činnost ČR též finančně přispěla. Z malého rozvojového projektu ZÚ byly financovány některé doplňky a dovybavení souboru dechové hudby, kolem něhož se soustřeďuje český živel žijící v této oblasti již od druhé poloviny 19. století. Krajané rovněž v roce 2007 ocenili možnost zdokonalení znalostí českého jazyka v Dobrušce a v Praze. Zastupitelský úřad ČR zprostředkoval informační propojení krajanů z Kišiněva s Holuboje.

Česká republika v roce 2007 poskytla Moldavsku osm vysokoškolských stipendií.

NIZOZEMSKO

(Nizozemské království)

V roce 2007 se dále rozvíjely tradičně velmi dobré vztahy obou zemí, podpořené vzájemnými setkáními jak na nejvyšší politické, tak na pracovní úrovni. Určujícím rámcem vzájemných vztahů je společné členství zemí v Evropské unii a Severoatlantické alianci, přičemž v rámci obou těchto institucí se poměrně často daří nacházet blízké názory a postoje.

V oblasti bezpečnostní spolupráce Nizozemsko ocenilo nabídku spoluúčasti českých vojáků na alianční misi v afghánském Uruzgánu, kde působí rozsáhlý nizozemský kontingent.

Vzájemné bilaterální kontakty jsou rovněž umocněny četnými partnerskými vztahy mezi městy a obcemi ČR a Nizozemska (více než 60 smluvních partnerství). V oblasti školství a kultury pojí ČR a Nizozemsko postava Jana Amose Komenského; obě země se společně podílely na zajišťování provozu jeho muzea a mauzolea v Naardenu.

Návštěvy představitelů ČR:

4. 6. 2007 – pracovní návštěva předsedy vlády M. Topolánka;

27. – 28. 11. 2007 – pracovní návštěva předsedkyně Nejvyššího soudu ČR I. Brožové;

31. 1. – 2. 2. 2007 – pracovní návštěva nejvyšší státní zástupkyně R. Vesecké;

9. – 13. 7. 2007 – pracovní návštěva delegace vrchních státních zástupců z Prahy a Olomouce.

Návštěvy představitelů Nizozemského království:

23. 4. 2007 – pracovní návštěva státního tajemníka pro EU F. Timmermanse.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	144170061	161068632	173449078	3,7
	index oproti min. roku	117,7	111,7	107,7	
vývoz	tis. Kč	70285235	77095394	80767377	3,5
	index oproti min. roku	95,0	109,7	104,7	
dovoz	tis. Kč	73884826	83973238	92681701	3,9
	index oproti min. roku	152,2	113,6	110,4	
saldo	tis. Kč	-35995591	-6877844	-11914324	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Nizozemsko patří k nejvýznamnějším ekonomickým partnerům České republiky z hlediska obchodu i investic. Podle obrátu vzájemného obchodu si v roce 2007 Nizozemsko udrželo 8. pozici mezi největšími obchodními partnery České republiky. Vývoz i dovoz rostly stabilním tempem, avšak výsledná balance skončila pro Českou republiku stejně jako v předchozích dvou letech mírným pasivem.

Součástí Nizozemského království jsou také Nizozemské Antily a Aruba. Vzájemné obchodní vztahy České republiky s těmito teritorii tvoří pouze velmi malý podíl z celkového obrátu.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a jejich součásti (především počítače), televizory a média, železné a ocelové výrobky, osobní automobily, plasty a výrobky organické chemie, lékařské přístroje, nábytek a oděvy.

Hlavní dovozní komodity ČR: části počítačů a digitální obvody, motorová vozidla (hlavně tahače a nákladní vozy), plasty, farmaceutické výrobky, výrobky organické chemie, květiny a zelenina.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Memorandum o spolupráci mezi ministrem práce a sociálních věcí ČR a ministrem sociálních věcí a zaměstnanosti Nizozemského království o výměně údajů

a přeshraniční spolupráci při potírání podvodů při mezinárodním vysílání pracovníků a boji proti nelegálnímu zaměstnávání, Praha, 28. 11. 2007.

Kulturní vztahy

Nejvýznamnějším kulturním počinem v oblasti ekonomické a kulturní propagace v roce 2007 byly podzimní „České dn“ v nizozemských regionech, v jejichž rámci byly v průběhu měsíce září v Nizozemsku představeny český design a architektura, otevřeno pásmo výstav u příležitosti 15. výročí spolupráce měst Příbrami a Hoornu a v neposlední řadě zorganizován český večer pro nizozemské podnikatele.

Na přelomu ledna a února 2007 proběhl v Rotterdamu tradiční mezinárodní filmový festival, na kterém byla poprvé zařazena sekce „Český experimentální film“. Mezi významné kulturní akce patřil rovněž březnový písňový recitál „Hudební rok ve čtyřech dílech“ Z. Markové a M. Šedivého v Haagu. České výtvarné umění bylo zastoupeno červnovou výstavou fotografií D. Šperka s názvem „Bez hranic“. V oblasti vědy a výzkumu byla zajímavou akcí listopadová prezentace českých dodavatelů pro vesmírný průmysl, sdružených v exportní alianci Czech Space, ve středisku Evropské vesmírné agentury (ESA) v Noordwijku.

NORSKO

(Norské království)

Českou republiku spojuje s Norskem zejména společné členství v NATO a v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Dobré vztahy obou zemí podporovala spolupráce na projektech financovaných z prostředků, které Norsko poskytuje ČR (a dalším novým členským zemím EU/EHP) v rámci bilaterálního finančního mechanismu a finančního mechanismu zemí EFTA.

Návštěvy představitelů ČR:

21. – 23. 4. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro záležitosti Evropské unie Senátu PČR;

26. – 27. 4. 2007 – účast ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga na jednání ministrů zahraničí NATO;

6. – 9. 5. 2007 – pracovní návštěva Stálé delegace Poslanecké sněmovny PČR do Shromáždění ZEU (Špicberky);

30. 10. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;

18. - 21. 11. 2007 – pracovní návštěva delegace Stálé komise pro rovné příležitosti Poslanecké sněmovny PČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl celkových ukazatelích na 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	18 238 000	23 177 000	21 876 000	0,5
	Index oproti min. roku	107,7	127,1	94,3	
Vývoz	tis. Kč	6 781 000	9 071 000	12 886 000	0,5
	Index oproti min. roku	114,2	133,8	141,9	
Dovoz	tis. Kč	11 457 000	14 106 000	8 990 000	0,4
	Index oproti min. roku	104,2	123,1	63,7	
Saldo	tis. Kč	-4 676 000	-5 035 000	+3 896 000	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008

Hlavní vývozní komodity ČR: strojírenské výrobky, z nichž objemově byly rozhodující stroje a přepravní zařízení (automobily Škoda), následované tržními výrobky tříděnými hlavně dle druhu materiálu. Jejich celkový objem představoval více než 4/5 celkového vývozu do Norska. K nejvýznamnějším vývozním položkám do Norska náleží silniční vozidla, roury, trubky, duté profily, fitinky železné, ocelové, kancelářské stroje a zařízení k automatizovanému zpracování dat.

Hlavní dovozní komodity ČR: minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály - zemní plyn, s podílem na celkovém dovozu z Norska téměř ve výši 3/5 tohoto dovozu; na dalším místě jsou pak tržní výrobky tříděné dle druhu materiálu (hliník, slitiny hliníku a neželezné kovy).

Kulturní vztahy

Dne 3. 4. 2007 se v prostorách Zastupitelského úřadu ČR v Oslu uskutečnilo setkání krajanů se zájmem o české velikonoční tradice.

Norské odborné veřejnosti (oblasti divadla, scénografie a architektury) a novinářům byly dne 24. 5. 2007 v prostorách Zastupitelského úřadu ČR v Oslu představeny „Pražské Quadriennale 2007“ a připravovaná norská účast na této akci v Praze.

Dne 22.10. 2007 se uskutečnil v pořadí již „3. literární seminář“ na Zastupitelském úřadu ČR v Oslu. Seminář byl připravován ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR za účelem propagace současné české literatury v zahraničí. Téma letošního semináře bylo „Vůdčí postavy současné české literatury“ a hostem byl český spisovatel J. Topol, jehož román *Noční práce* v Norsku současně vyšel.

Zastupitelský úřad ČR v Oslu uspořádal 11. 12. 2007 již tradiční předvánoční kulturní akci. Setkání nazvané „Krteček v Norsku“ – promítání českých animovaných filmů a setkání dětí s postavou Krtečka – bylo zaměřeno na dětské publikum a vzbudilo velký zájem norské veřejnosti.

RUSKO

(Ruská federace)

Rok 2007 přinesl nové významné momenty do tradičních česko-ruských vztahů. Historicky první státní návštěva prezidenta samostatné České republiky v Rusku byla vyvrcholením jedné etapy bilaterální relace. V průběhu dubnových jednání prezidenta V. Klause v Ruské federaci se naplno ukázala celá šíře vzájemných kontaktů, založených dlouhodobě na pragmatickém přístupu obou stran. Díky intenzivnímu dialogu na vysoké úrovni mají česko-ruské vztahy partnerský charakter a vyznačují se otevřeností a oboustranným respektem.

Novým aspektem bilaterální relace se v průběhu celého roku stalo téma výstavby evropského pilíře americké protiraketové obrany, které v různých podobách a intenzitě bylo součástí všech politických kontaktů. Výrazným výstupem jednání prezidenta republiky bylo oddělení této problematiky od celkového kontextu česko-ruských dvoustranných vztahů, a tím

zachování jejich dosavadní dynamiky, a to zejména v oblasti hospodářské spolupráce. Během implementace výsledků návštěvy prezidenta republiky v Rusku se ve druhé polovině roku uskutečnila řada zajímavých stykových aktivit, které nastínily politicko-ekonomický obsah relace na následující období. Perspektiva dalšího prohloubení bilaterální spolupráce zůstává založena na zachování pragmatického přístupu a udržení vysoké úrovně politického dialogu.

Dalších významných úspěchů bylo dosaženo v oblasti česko-ruské ekonomické spolupráce. Nárůst celkového objemu vzájemného obchodu a zejména českého exportu potvrdil roli Ruska jako perspektivního partnera a verifikoval účinnost nástrojů ekonomické spolupráce, které jsou ve vzájemných kontaktech uplatňovány. Těmito nástroji jsou zejména důraz na celkovou diverzifikaci a dosažení nové kvality v obchodně-ekonomických vztazích, pokračování intenzivní spolupráce s jednotlivými regiony RF a naplnění mechanismu Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci, jejíž 3. zasedání se uskutečnilo v říjnu 2007 v Praze.

V oblasti multilaterální diplomacie se Česká republika aktivně podílela na jednání o celkovém spektru vztahů s Ruskou federací. Vztahy mezi Ruskou federací a Evropskou unií byly poznamenány politickými přístupy obou stran a nezaznamenaly výraznější průlom. Česká republika v rámci svých priorit přispěla k posunu v problematice energetické bezpečnosti. Rovněž atmosféra vztahů mezi NATO a Ruskem byla poznamenána asertivní pozicí Ruska, deklarovanou počátkem roku, a dalšími vyhrocenými tématy v oblasti bezpečnostní spolupráce.

Návštěvy představitelů ČR:

26. – 29. 4. 2007 – státní návštěva prezidenta republiky V. Klause v Ruské federaci;

20. – 21. 8. 2007 – jednání 1. náměstka ministra obrany ČR M. Bartáka, 1. náměstka ministra zahraničních věcí ČR T. Pojara a Náčelníka Generálního štábu AČR V. Picka v Moskvě;

9. – 14. 9. 2007 – návštěva společné delegace poslanců a senátorů Parlamentu ČR v čele s předsedou Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR J. Hamáčkem;

6. - 7. 12. 2007 – pracovní návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky ve Sverdlovské oblasti.

Návštěvy představitelů Ruské federace:

22. - 23. 10. 2007 - 3. zasedání česko-ruské Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci (místopředseda vlády RF S. Naryškin) v Praze;

20. – 21. 12. 2007 – jednání poradce prezidenta RF a zvláštního zmocněnce pro otázky rozvoje vztahů s EU S. Jastržemského v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	138 244 344	168 376 579	170 660 674	3,5
	Index oproti min. roku	145,4	122,1	100,6	
Vývoz	tis. Kč	33 646 294	42 589 113	57 571 445	2,3
	Index oproti min. roku	139,2	126,6	135,2	
Dovoz	tis. Kč	104 598 051	126 174 106	112 248 200	4,7
	Index oproti min. roku	147,5	120,6	89,0	
Saldo	tis. Kč	- 70 951 757	- 83 587 993	- 54 676 755	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Ruská federace se umístila na 10. místě z hlediska svého podílu na celkové výši obratu zahraničního obchodu ČR. Rusko disponuje surovinovým, vědeckým a průmyslovým potenciálem, a proto představuje významného obchodního partnera ČR jak ve vývozu, tak v dovozu (především energetické suroviny). V říjnu 2007 se v Praze uskutečnilo 3. zasedání Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci. Jejím prostřednictvím se daří rozvíjet obchodněpolitický dialog i hospodářskou spolupráci.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, pneumatiky, zařízení pro automatické zpracování dat, léčiva, výrobky z buničiny, výrobky z plastů, hutnický materiál, obráběcí stroje, montované stavby, armatury, sklo, porcelán, potraviny, pivo aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: ropa, zemní plyn, železná ruda, nikl, hliník, surové železo, ferolitiny, dřevo aj.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Protokol ke Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, Moskva, 27.4.2007;

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o organizaci oprav vrtulníků typu MI-24 (Mi-35), Mi-171Š (Mi-8, Mi-17) a jejich modernizaci na území České republiky, Moskva, 27.4.2007;

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o vzájemné ochraně duševního vlastnictví během dvoustranné vojensko-technické spolupráce, Moskva, 27.4.2007;

Program spolupráce mezi Ministerstvem kultury České republiky a Ministerstvem kultury a hromadných sdělovacích prostředků Ruské federace na léta 2007 – 2009, Moskva, 27.04.2007.

Kulturní vztahy

Prezentaci české kultury má v Moskvě v gesci České centrum (ČC), které v rámci svých možností expanduje také do vzdálenějších regionů (Kislovodsk, Novorossijsk, Novosibirsk, Nižní Novgorod ad.). V Petrohradě a v Jekatěrinburgu zajišťují propagaci české kultury rovněž generální konzuláty, které zčásti čerpají z nabídky ČC.

Program kulturních aktivit v daném teritoriu, které má v oblasti kulturní percepce svá výrazná specifika, zahrnoval všechny druhy umění (výtvarné a fotografické výstavy, hudební a divadelní produkce, filmové projekce, literární večery aj.) i „formáty“ (od intimního posezení s významnou osobností - pamětníkem po rozsáhlé festivaly a polyžánrové projekty).

Kulturní akce byly celkově orientovány na nejširší diváckou základnu, jednotlivé akce však byly mnohdy adresně zaměřeny i na konkrétní skupinu (ruští studenti bohemistiky, literární či výtvarní znalci, zájemci o alternativní umění apod.). Převážná většina akcí byla realizována ve spolupráci s ruskými partnery. Ve spolupráci s dalšími členskými zeměmi EU se uskutečnil festival „M@narchia“. Nejnáročnějším projektem, na němž se podílelo několik subjektů v čele s Magistrátem hlavního města Prahy, byly „Dny Prahy“ v Moskvě. Magistrát a České centrum Moskva se významně podílely také na Petrohradské divadelní sezoně, která se uskutečnila v Praze.

ŠVÉDSKO

(Švédské království)

Pro rozvoj česko-švédských vztahů, které jsou ve všech oblastech nadále velmi dobré a bezproblémové, se stala významným impulsem spolupráce obou zemí při přípravě na předsednictví v Radě EU v roce 2009, včetně součinnosti s Francií a příslušnými institucemi EU při vypracování 18ti měsíčního programu „tria“ navazujících předsednictví.

Také v roce 2007 měly obě země mezi oblastmi přednostního zájmu aktivní účast v mírových operacích na Balkáně a v Afghánistánu, rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc v krizových oblastech, ochranu lidských práv, podporu procesu rozšíření EU a regionální spolupráci. Vzájemné ekonomické vztahy pokračovaly v dosavadní intenzitě a dynamice, vzrostl vývoz i dovoz při zachování pozitivní bilance i komoditní struktury z hlediska ČR (dominance strojírenských výrobků v bilanci s převahou českého strojírenského exportu).

Návštěvy představitelů ČR:

17. – 18. 4. 2007 – oficiální návštěva předsedy vlády M. Topolánka. Členy delegace byli ministr průmyslu a obchodu M. Říman a I. náměstek ministra zahraničních věcí T. Pojar, kteří vedli samostatná bilaterální jednání;

23. - 26. 4. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro evropské záležitosti Senátu PČR;

22. - 25. 5. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR;

1. - 2. 10. 2007 – pracovní návštěva ministra zemědělství P. Gandaloviče.

Návštěvy představitelů Švédského království:

28. 5. 2007 – pracovní návštěva ministryně pro evropské záležitosti C. Malmström;

19. – 20. 9. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničí C. Bildta a ministryně pro evropské záležitosti C. Malmström. Součástí programu bylo zahájení třístranné spolupráce předsednického tria Francie – ČR – Švédsko v Radě EU a účast na vernisáži výstavy tzv. Ďáblovy bible (Codex Gigas);

19. – 20. 9. 2007 – návštěva sestry švédského krále, princezny Kristiny, paní Magnuson, na vernisáži výstavy tzv. Ďáblovy bible.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis.Kč	58 001 000	57 823 000	70 735 000	1,3
	index oproti min.roku	89,3	99,7	122,0	
vývoz	tis.Kč	28 003 000	35 244 000	43 377 000	1,8
	index oproti min.roku	141,1	125,9	123,8	
dovoz	tis.Kč	29 998 000	22 579 000	27 358 000	0,8
	index oproti min.roku	154,7	75,3	119,2	
saldo	tis.Kč	-1 995 000	12 665 000	16 019 000	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008

Obchodní výměna mezi ČR a Švédským královstvím pokračovala v pozitivním trendu předchozích let. Export z ČR vzrostl asi o 23 %. Úspěšně pokračovala realizace offsetového programu spojeného s pronájmem švédských stíhacích letounů Gripen. Zvýšil se také objem přímých švédských investic do české ekonomiky.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, kancelářské stroje (IT), díly a příslušenství motorových vozidel, televizní přijímače, palivová čerpadla, motory a generátory, telekomunikační zařízení, válcované výrobky ze železa, dráty a kabely.

Hlavní dovozní komodity ČR: výrobky ze železa a oceli (roury a trubky, válcovaná ocel aj.), papír a lepenka, telekomunikační zařízení (mobilní aj.), léčiva, neželezné kovy (hliník, olovo a slitiny), osobní automobily vč. dílů a příslušenství, silniční traktory a návěsy, chemické výrobky (vláknina, laky aj.).

Kulturní vztahy

V roce 2007 byly nejvýznamnějšími kulturními akcemi výstava manuskriptu tzv. Ďáblovy bible (*Codex Gigas*) v Národní knihovně v Praze a výstava „Válečná kořist“ ve stockholmské Královské zbrojnici, která v dosud největším rozsahu představila zbraně, knihy či obrazy pocházející z Evropy, přičemž uměleckým předmětům z Čech a Moravy je věnován samostatný oddíl výstavy. Významnou prezentací ČR byl seminář ke 30. výročí Charty 77, kterého se zúčastnili přední představitelé Charty 77 z ČR a Nadace Charty 77 ve Švédsku.

UKRAJINA

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Ukrajinou se v roce 2007 pohybovaly na úrovni standardních vztahů dvou zemí, jejichž zahraničněpolitická relace má růstový potenciál. V průběhu návštěvy ukrajinského ministra zahraničních věcí B. Tarasjuka v ČR v lednu 2007 bylo přijato Společné prohlášení ministrů zahraničních věcí ČR a Ukrajiny o spolupráci při implementaci Akčního plánu EU – Ukrajina.

Česká republika podporovala transformační euroatlantické úsilí Ukrajiny, a to jak formou know-how, tak i formou finančních prostředků na konkrétní rozvojové a transformační projekty. K posilování bilaterální spolupráce přispělo zasedání Smíšené komise pro otázky hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráce v Kyjevě v březnu 2007.

Neodmyslitelnou součástí vzájemných vztahů byla rovněž péče České republiky o krajanskou komunitu, jíž byly v roce 2007 poskytovány prostředky na kulturní aktivity, ozdravné pobyty dětí v ČR a na studijní pobyty zájemců o studium českého jazyka.

V roce 2007 zahájil činnost Generální konzulát ČR v Doněcku.

Návštěvy představitelů ČR:

19. - 21. 3. 2007 - účast české delegace pod vedením náměstka ministra průmyslu a obchodu T. Hünera na prvním zasedání znovuoobnovené Smíšené česko-ukrajinské komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědecko-technickou spolupráci v Kyjevě;

9. 5. 2007 – oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky u příležitosti slavnostního odhalení symbolického válečného hrobu věnovaného Volyňským Čechům ve městě Rovno;

2. 7. 2007 – návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR M. Vlčka, předsedy vlády M. Topolánka, místopředsedy Senátu PČR J. Lišky a ministryně obrany V. Parkanové u příležitosti oslav 90. výročí bitvy u Zborova.

Návštěvy představitelů Ukrajiny:

15. 1. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí B. Tarasjuka.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	33 386 416	36 394 185	37 854 960	0,9
	index oproti min. roku	126,5	109,0	104,0	
Vývoz	tis. Kč	16 936 489	21 653 186	24 007 492	1,0
	index oproti min. roku	142,5	127,8	110,9	
Dovoz	tis. Kč	16 449 927	14 740 999	13 847 468	0,6
	index oproti min. roku	113,4	93,9	93,9	
Saldo	tis. Kč	486 562	6 912 187	10 160 024	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Z hlediska podílu na celkovém obratu zahraničního obchodu se Ukrajina umístila na 20. místě mezi partnery ČR a je druhým nejvýznamnějším partnerem ze států SNS. Obchodně-ekonomické vztahy lze jednoznačně považovat za perspektivní s ohledem na posilující se evropskou orientaci Ukrajiny a její členství ve WTO.

Hlavní vývozní komodity ČR: v českém vývozu převažují výrobky s vyšším stupněm zpracování jako stroje a strojní zařízení, části a součásti motorových vozidel, průmyslové armatury, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, stroje a zařízení k výrobě energie a pro jiná průmyslová odvětví, telekomunikační zařízení, chemické sloučeniny, sanitární předměty, příze a textil.

Hlavní dovozní komodity ČR: převládají komodity surovinového charakteru – rudy kovů a kovový odpad, železné a neželezné kovy, feroslitiny, dále elektrická zařízení, oděvní výrobky, dřevo, nábytek aj.

Kulturní vztahy

V roce 2007 bylo České centrum hlavním organizátorem nebo spoluorganizátorem 44 kulturních akcí s různým zaměřením. Většina akcí proběhla v Kyjevě, ale mnohé byly zorganizovány i mimo hlavní město ve spolupráci s Generálními konzuláty ČR ve Lvově a Doněcku (Oděsa, Tarnopol, Melitopol, Užhorod a další města).

Nejvýznamnější a největší akcí bylo zajištění kulturního programu k 90. výročí bitvy u Zborova.

Tradičně se České centrum zapojilo do přípravy dobročinného bazaru organizovaného o prvním adventním víkendu diplomatickými misemi v Kyjevě.

V roce 2007 absolvovalo kurzy českého jazyka pořádané Českým centrem 57 studentů.

VELKÁ BRITÁNIE

(Spojené království Velké Británie a Severního Irska)

V roce 2007 pokračovala frekvence bilaterálních setkání mezi Českou republikou a Velkou Británií na politické i pracovní úrovni v dosavadním rytmu. Velká Británie projevila zájem o spolupráci při přípravách ČR na předsednictví v Radě EU, mj. v podobě řady seminářů a stáží českých i britských státních úředníků v partnerských institucích.

Významnou součástí bilaterálních vztahů představovala spolupráce v bezpečnostní oblasti. Česká republika se spolu s Velkou Británií podílela na vojenských operacích v Iráku, Afghánistánu a v Kosovu. Mezi oběma zeměmi pokračovala spolupráce na projektu BMATT CEE - *British Military Advisory and Training Team for Central and East Europe*, který působí ve Vyškově a slouží ke zdokonalení výcviku poddůstojníků Armády ČR a k přípravě instruktorů pro výcvik poddůstojníků ze zemí střední a východní Evropy. Česká republika již popáté přispěla částkou 2 mil. CZK na britský projekt likvidace chemických zbraní v Ruské federaci. Ministerstvo zahraničních věcí ČR také poskytlo prostřednictvím britské humanitární organizace HART (*Humanitarian Aid Relief Fund*) humanitární pomoc Súdánu ve výši 500.000 CZK a další 1.000.000 CZK pro aktivity HART v Myanmaru/Barmě.

Z hlediska výkonu konzulární služby bylo významné otevření honorárního konzulátu ČR v severoirském Belfastu.

Návštěvy představitelů ČR:

25. – 28. 2. 2007 – pracovní návštěva delegace Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR;

17. - 20. 4. 2007 – pracovní návštěva Stálé komise Senátu PČR pro sdělovací prostředky;

13. 6. 2007 – pracovní návštěva předsedy vlády M. Topolánka;

17. – 19. 7. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;

7. – 9. 11. 2007 – oficiální návštěva prezidenta republiky V. Klause;

11. – 14. 11. 2007 – návštěva delegace Stálé komise pro bankovníctví Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Spojeného království :

13. 3. 2007 – pracovní návštěva Výboru pro obranu Parlamentu Velké Británie;

6. – 7. 3. 2007 – pracovní návštěva ministra pro Evropu G. Hoona;

10. – 11. 4. 2007 – pracovní návštěva místopředsedy vlády J. Prescottta;

14. – 16. 10. 2007 – pracovní návštěva Její Královské Výsosti princezny Anny.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	131 371 580	155 767 013	188 977 030	3,9
	index oproti min. roku	99,5	118,6	119,7	
vývoz	tis. Kč	86 464 414	101 750 103	123 828 500	5,0
	index oproti min. roku	1076,4	117,7	120,7	
dovoz	tis. Kč	44 907 166	54 016 910	65 149 060	2,7
	index oproti min. roku	88,5	120,3	118,0	
saldo	tis. Kč	41 557 249	47 733 193	58 697 340	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2008

Spojené království Velké Británie a Severního Irska (UK) patří dlouhodobě mezi deset nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR. V roce 2007 bylo UK 5. největším vývozním trhem (za Německem, Slovenskem, Polskem a Francií) a 12. největším dovozním trhem pro ČR. Český export do UK dosáhl hodnoty 123,3 mld. Kč a meziročně se zvýšil o 20,2 %. Dovoz z UK dosáhl hodnoty 63,6 mld. Kč a meziročně se zvýšil o 15,2 %. Obchodní bilance skončila přebytkem ve výši 59,7 mld. Kč. Od roku 2001 vykazuje ČR ve vzájemném obchodu kladné saldo obchodní bilance a každoročně zvyšuje hodnotu exportu. Hodnota dovozu z UK střídavě roste a klesá. Kladné saldo obchodní bilance s UK je třetí nejvyšší po Slovensku a Německu.

Největší vývozní komodity ČR: zařízení ke zpracování dat, osobní auta, barevné televize, autodíly, telekomunikační zařízení, zdravotní lůžka, včetně dílů, díly a příslušenství zařízení ke zpracování dat, elektrická osvětlovací a signalizační zařízení, pneumatiky, generátory na střídavý proud, ocelové tyče a pruty, autorádia, díly ke klimatizačním zařízením, díly a příslušenství tiskáren, díly pro proudové a turbovrtulové motory, optická média pro záznam, hliníkové sudy a plechovky, cukrovinky.

Největší dovozní komodity ČR: díly a příslušenství k telekomunikačním přístrojům, léčiva, osobní auta, díly a příslušenství zařízení ke zpracování dat, čelní lopatové nakladače a rypadla, televizní videohry a hry fungující na vhození mince, elektrické kondenzátory, autodíly, elektronické integrované obvody, organické detergenty, chemické výrobky a přípravky, kolové traktory, textilie, elektrické přístroje pro napětí do 1000V, výrobky z kadmia, paměťové jednotky, předměty z plastů.

Kulturní vztahy

Kulturní prezentaci ČR ve Velké Británii v roce 2007 dominoval cyklus akcí pořádaných u příležitosti 400. výročí narození Václava Hollara, jednoho z nejvýznamnějších grafiků 17. století, který v Londýně působil a zemřel. Cyklus mj. zahrnoval výstavu Hollarova díla v British Museum a na dalších místech, bohoslužby, historické přednášky a autorská čtení a další formy připomínky této význačné osobnosti. Současně si v roce 2007 Britové mohli připomenout 30. výročí Charty 77. Při této příležitosti se v Londýně uskutečnil debatiní večer s V. Havlem a koncert skupiny Plastic People of the Universe.

Významný úspěch na poli klasické hudby si připsal šéfdirigent BBC Symfonického orchestru BBC J. Bělohlávek. Ve 111leté historii unikátní koncertní série BBC Proms byl prvním dirigentem tzv. Posledního večera, jehož mateřským jazykem není angličtina.

V roce 2007 pokračovala jednání o možnosti obnovení bohemistických studií na univerzitách v Sheffieldu a Cambridge.